

Жанрово-стильова та тематична специфіка прози Олекси Гай-Головка

Л. О. Каплична

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Corresponding author. E-mail kaluol@ukr.net

Paper received 20.05.21; Accepted for publication 04.06.21.

<https://doi.org/10.31174/SEND-HS2021-253IX45-07>

Анотація. У статті проаналізовано жанрово-стильові особливості художньої практики українського діаспорного письменника Олекси Гай-Головка (1910–2006), який мешкав у Канаді. У процесі аналізу з'ясовано, що у своїй літературній практиці письменник вдавався до основних стильових рис жанрових та тематичних різновидів творів за принципами зображення, системою образів, побудовою фабули й сюжету, композицією, конструюванням часопростору. Визначено поняття жанру та стилю, проаналізовано типологічні особливості традиційної прози в контексті творчості письменника. Доведено, що жанр класифікується як формальна одиниця, яка увиразнює в собі певний зміст, в основі якого сфокусовані конкретні критерії: проблематика, тематика прозового твору, позиція автора, тенденція, пафос, конфлікт твору, ейдологія, сюжетно-композиційні особливості, форма нарації.

Ключові слова: стиль, жанр, дифузія, дискурс, концепт, проза.

Вступ. У науці про літературу жанрово-стильові особливості традиційної прози О. Гай-Головка потребують глибокого наукового потрактування, оскільки досі означена в заголовку літературознавча проблема розглядалася спорадично, не здобулася на комплексний аналіз. Ще й досі тривають дискусії науковців щодо чіткої систематизації жанрів, умовно їх поділяють на історичні, філософські чи теоретичні. За ступенем презентації жанри відносять до друкованого й усного слова. Викликають застереження проблемні питання жанрового розмежування творів за розміром та формою оповіді, жанрового змісту та ін. Як слушно зазначає С. Ленська, що залишаються нез'ясованими питання розрізнення понять оповідання та новели, генези малої прози, структурних ознак, специфіки еволюції на різних етапах літературного розвитку [6, с. 15]. Слід відзначити синтетичний характер жанру, оскільки «епічне», «драматичне» і «ліричне» вважаються універсальними основами, які існують у будь-якому жанрі в комплексі, але в різних комбінаціях і пропорціях, на маргінесах теорії літератури перебуває жанрова своєрідність прози nonfiction, про її жанрову специфіку і досі тривають дискусії. Оскільки проза О. Гай-Головка розрахована на масового читача, то, відповідно, вона є інтерактивною, міжособистісною, що впливає на емоції, почуття, обмін думками з приводу художньо зображених подій, явищ, фактів, спонукає кожного до їх осмислення, співпереживання разом з автором чи героєм прозотексту. Стиль, сучасні науковці потрактовують як «сукупність ознак, що характеризують твори певного часу, напряму, індивідуальну манеру письменника» [7, 641].

Жанрово-стильова природа поєднує в собі синтез стильових ознак та жанрових різновидів фікційної прози О. Гай-Головка, атрибутує взаємодію раціональної концепції в структурі художнього відтворення реалістичних подій, явищ, концептуально об'єднаних головною думкою.

Короткий огляд публікацій за темою. У своїх працях заторкували розгляд жанрово-стильових, тематичних особливостей прози Олекси-Гай-Головка І. Безпечний, Г. Воронець, М. Гуралечко, В. Мацько, В. Просалова, В. Сварог, П. Сорока, Л. Тарнашинська, Н. Швець та ін. Автокоментарі до своїх творів письменник означену проблему частково здійснив у листах до своїх кореспондентів Ю. Шевельова, Яр Славутича, В. Жили, М. Жулинського, В. Чумаченка, П. Сороки, В. Мацька, Ю.

Стефаніка, І, С. Кузьменко (Грибінської), Р. Доценка, Л. Череватенка [10]. Дифузії жанру і стилю в прозописмі О. Гай-Головка викликані потребою введення їх індивідуальних мистецьких здобутків у контекст літературознавчих уявлень про українське письменство другої половини ХХ століття – час активної літературної праці прозаїка. Чимало науковців звертали увагу на природу літературного жанру, форми, а також на змінюваність, жанрової моделі (Т.Бернадська, Т.Бовсунівська, В.Кожінов, Н.Копистянська, Н.Лейдерман, Г.Поспелов). Маємо погодитись із думкою В.Кожінова, який стверджує, що «кожен жанр є не випадковою сукупністю, але пронизаний достатньо визначеним і багатим художнім змістом, системою компонентів форми. Ця форма «опредметила» у своїй архітектоніці, фактурі, колориті більш чи менш конкретний художній зміст». [4, с. 915].

Мета статті – з'ясувати жанрово-стильові особливості прозотексту, що увиразнюють авторську своєрідність творення прозового дискурсу у творчості Олекси Гай-Головка.

Матеріали й методи. Матеріалом стала художня спадщина письменника, творена у полікультурному просторі чужини другої половини ХХ століття з цілеспрямованим ухилом її до раціональної концепції. Літературознавчі методи застосовані відповідно до мети і завдань дослідження, зокрема культурно-історичний, контекстуальний, комплексно-системний, філологічний. Частково використано біографічний метод, оскільки поштовхом для написання твору є особисті почуття та події з життя самого О. Гай-Головка.

Результати дослідження. В літературний процес України Гай-Головка увійшов 1931 року, тоді в Дніпропетровському журналі «Зоря» було надруковано його поезію «Балада про Федька». А 1934-го видав першу збірку поезій «Штурмові балади». Наступного року він стає наймолодшим членом Спілки письменників України, працюючи київських видавництвах. Коли працював у Харкові відповідальним секретарем журналу «Червоний шлях», то під впливом П. Панча, А. Любченка випробує свої сили у прозі, видрукувавши окремим виданням дві збірки «Світання», (1936, Київ) і «Десять новел» (1937, Київ).

Наприкінці Другої світової війни письменник перебував у Австрії, згодом – в таборах для переміщених осіб (Німеччина), де працював редактором літературно-

мистецького відділу журналу «Пу-Гу» (Німеччина, 1946–1947). У 1948-му переїхав до Великобританії, звідки через рік емігрував до Канади, поселившись у Вінніпезі. Співпрацював з редакцією газети «Український голос» (1950–52). Маючи фах агронома, домігся посади на дослідній станції Канадського департаменту агрокультури, займався науково-дослідницькою діяльністю (1956–1975) до виходу на пенсію. У 1987 році Гай-Головка до м. Суррей (передмістя Ванкуверу). В еміграції з-під пера письменника вийшли прозові твори «Одчайдушні» (1959), «Поєдинок з дияволом» (1950), «Смертельною дорогою» (1979), «Ім дзвони не дзвонили» (1987), романи «Воля без волі» (2004), «Лора» (не опублікований). Для творчого стилю прозаїка характерні властивості збереження національних традицій, раціональної концепції художнього творення людини і світу, «простота, ясність і межова щирість інтонації, «полум'яний патріотизм», позбавлення патетики, підкресленим сподвижницьким життям самого письменника» [8].

Жанрово-стильові ознаки розкривають специфіку сюжету на рівні хронотопу, часопросторової матриці, подієвості та образності. У Вінніпезі 1950 року О. Гай-Головка надрукував автобіографічну повість «Поєдинок з дияволом», твір чітко характеризує стильову манеру прозаїка. Автор оприявнює двосвіття добра і зла. Радянські спецслужби (зло) повертають на «родіну» тих, хто прагне залишитися у вільному світі, виловлюють українців, аби примусово їх відправити в Радянський Союз. Гай-Головка змушений був приховувати власне прізвище, і навіть місце народження він вказав Краків (Польща).

Події розгортаються в повоєнній Німеччині, де перебуває сам письменник. Головний герой повісті пережив найжахливіші прояви радянської системи, яку поіменував дияволом. А енкаведисти – це слуги диявола, вони віднесені до негативних персонажів. Характерними для них є нелюдські вчинки проти героїв повісті – катування, залякування, приниження. Одним із таких був таємним агентом письменник В. Петров (Домонтович), який, виконавши партійне завдання, таємно повернувся в СРСР, про що слушно зазначала «Українська літературна газета»: «Віктор Петров був засланий на е партійними установами зі спеціальним завданням, як і багато інших таких же советських агентів, а повернувся додому по виконанню своїх завдань» [9, с. 1]. Антитетичною негативу постає друга картина дійсності – це вірні друзі, які ціною власного життя допомагають в біді, віддають останню крихту хліба другові. Такі приємні хвилини автор описує з насолодою, називає добро світлим, перед ним схилиє голову. Художні концепти доброти людської підсилює в діалозі з незнайомим, який співчуває українському втікачеві від советчини: «“Я не знаю вас, але схвалюю ваш задум і благословляю вас у дорогу. Ідіть з Богом...”».

Як письменник, Гай-Головка добре розумів, що творчість починається зі свободи, а її в Радянському Союзі якраз і не було, бо за творчим процесом пильно стежили ідеологи від партії та цензура. Для письменника однією із центральних засад світорозуміння було втілення філософських принципів аксіологічного та онтологічного концепту свободи. Радянські визволителі Європи цього не розуміли, тому в повісті метафорично атрибутовано

поруч дихотомію добра і зла: «А сонце в золоті купало людей комах, вельмож і жебраків, праведників і розбишак, Божих людей і дияволів. Творець землі і неба обдарував усіх однаково й немов би не думав про прийняття чи знехтування, втілення чи потоптання Його святої ласки» [2, 124]. Про несвободу в СРСР Ю. Лаврінченко писав, що захистив кандидатську дисертацію «Український епос козацьких дум», а «проте парторг Інституту Верба, роздаючи аспірантам принесені нею з НКО свідоцтва, що давали право викладача вищої школи, повернулася до мене й проголосила: « А вам сказали – врагам народа не позволим портити советскую молодежь» [5, с. 132–133]. Поєдинок Гай-Головка з дияволом тривав напружено. Енкаведисти вполювали письменника, відправили до карцера. Були допити, змучений, стомлений внутрішньою боротьбою, заснув міцним сном. Головний герой зізнається: «Це була найжахливіша ніч у моєму житті. Впродовж ночі я немов би зсох і вранці ледве підвівся з ліжка. Але коли сонце оповило мене промінням, я неначе став зцілятися. До мене поверталася сила, енергія і життєствердження» [3, 14]. Автор застосував словосполучення «життєствердження», означена лексема розкриває екзистенційні порухи душі головного героя, яких сміливо йде назустріч подолання страху. Наратор внутрішньо монтує план дій, бо «світ не такий уже порожній і чорний, як це здавалося мені в хвилини розпуки, а що в ньому живуть і люди, і недолюдки – носії добра і зла, які змагаються між собою відтоді, як засвітилося сонце. Я навіть наперекір дійсності почав думати, що ці носії зла й добра тепер змагаються за мене. Перші хочуть мене вихопити й утоптати в землю, другі не віддають. Але що в Ялті добро поступилося перед злом, надо мною на волоску висіла сокира. Якщо Зінько викраде в готелі мої справжні документи, де в одному зазначено, що я громадянин Советчини, то за диявольською ялтинською угодою мене носії зла потягнуть у пекло, яке вони звать «родіною»... [3, 54]. У структурній організації повісті існує поєднання авторського невігданого події з реальним історичним часом.

Відбиття семантичних навантажень метафор спостерігається в текстовій структурі, що підсилює образ головного персонажа засобами мистецтва і складає основу індивідуального стилю письменника. Отже, Жанрово-стильові ознаки розкривають специфіку сюжету на рівні хронотопу, часопросторової матриці, подієвості та образності. Авторська позиція повісті «Поєдинок з дияволом» за жанрово-стильовими параметрами відповідає усім критеріям, які співвіднесені до такого автобіографічного жанру: розповідь йде від першої особи, окремі епізоди реалій поєднані з вигадкою, авторськими відступами, підсилені тропеїчними засобами, стилістичними фігурами, які увиразнюють правдоподібність і справжнє сприйняття читачем текстового наповнення. Зв'язки історичної нарації Гай-Головка розкривають трагічні сторінки буття окремої нації після закінчення Другої світової війни, окремих відомих особистостей, часопростору, реальних подій, фактів у минулому, але з проєкцією у майбутнє. Авторський наратив звучить як застереження людству берегтися від авторитарної влади. Прозаїк в сюжетну канву «вмонтує» сміливця, який не є слабовольним, він йде назустріч важким випробуванням долі, щоб перемогти обставини. За висло-

вом У. Самчука, він «мав діло з лукавим» [10, спр. 185, арк. 3].

Пекучі події воєнної пори хвилювали письменника, їх від художньо відтворив у збірці оповідань «Одчайдушні» [2]. Зокрема, в оповіданні «Різдвяна містерія» також епізодично йдеться про те, як енкаведисти полювали за неповоротцями на «родіну»: «Час до часу, коли широколиці вандали з кривавими зірками на кашкетах по втопаних західноєвропейських просторах за знедоленими на волі без волі, він міцно схоплював мене своїми гіллястими руками, підносив аж до вершка, і ми зросталися в обіймах в одну істоту... Він був мені на чужині єдиним рідним створінням» [2, с. 29]. Безіменний герой вирушає потягом у простір шукати брата. У напівтемряві сидів у потязі чоловік і мовчав. Перед зупинкою потяга розговорилися, виходячи з вагона, він сказав, що з мобілізаційною карткою рушив до Відня, а «потім американська окупаційна зона... Пошук брата, якого з милосердя новонародженого Христа сьогодні побачу, але не зна-ай-ду-у...» [2, с. 32]. І коли оповідач зсочив з потяга, зачинилися двері вагона, він зрозумів, що розмовляв з братом, бо у тьмяному освітленні ліхтаря побачив рідне обличчя. Але його крик розпачу розчавили вагонні колеса. У такий спосіб письменник зацентровує на антиімперській, антиколоніальній тематиці, адже інакомислячі не могли вільно почуватися на території тоталітарного режиму, яким був колишній СРСР. І навіть тих українців, які намагалися по війні залишитися у вільному світі, таємні агенти виявляли і насильницьки відправляли до держави, кордони якої були щільно закриті від цивілізованого світу, що його комуністи називали «загниваючим» капіталізмом. Після розвалу СРСР деякі з пропагандистів з радістю переїхали у такий світ.

Є в художній спадщині письменника ще один цікавий (рукописний) роман під назвою «Лора» [1]. Головна тема – життя українських емігрантів в Канаді. Жанрово-стильова палітра твору засвідчує зрілість письменницького почерку, його обізнаність із захіноєвропейською літературою. Джерела вияву його „європеїзму” та «американоїзму» зумовлені біографічними чинниками, знайомство з життям, побутом і культурою європейців та жителів Північної Америки. Він студював у Ленінграді, працював журналістом в Україні, емігрувавши, у повоєнні роки не полишав пера – був журналістом і письменником до кінця днів своїх. Його цікавили події в колишній Українській РСР, постаті як вітчизняного так і західноєвропейського письменства, що їх вводив у культурно-історичний контекст.

Прозаїк в романі «Лора» змальовує героїв твору в соціальному середовищі, адже центральна ознака потреби індивіда – це спілкування з іншими людьми за певними правилами поведінки соціуму, держави. У центрі оповіді український діаспорний письменник Юрій Четвер, який емігрував з Європи до Канади. Зав'язка починається із символу дороги, письменник потягом добирається до міста Вінніпег, в якому лікар-кинянин притримує йому місце в госпіталі. Юрій переймається тим, як він буде спілкуватися з хворими, коли ще недосконало володіє англійською мовою. Але в місті поліцейський упізнав в ньому емігранта і чемно скерував Четвера до місця призначення. Автор вдається до порівняльного сегменту з політичним підтекстом, бо коли він зайшов у крамницю, то побачив, що «скрізь було повно різноманітного кра-

му. Ви могли тут без харчових карток добре пообідати і без ордерів на одягу одягнутися з ніг до голови. Тільки гроші. Ви купуєте й Вам посміхалися і навіть дякували. У Советів було навпаки – покупець посміхався до продавця й дякував йому. Звичайно, коли покупцеві пощастило щось купити» [1, арк. 78]. Компаративні елементи прочитуються в діалозі, підсилюючи ставлення українців один до другого з причини релігійних, політичних та мовних спонук. Четвер навідався до видавництва «Зарєво» із спробою надрукувати свою повість. Директор Рак запитав: «Ви не з нашої парохії, чи так?», «Не з вашої». Поцікавився змістом повісті: «Про що ви пишете в ній?», «Про ув'язнення в Советах людської душі», «А якою мовою ви пишете?», «Цією, що розмовляю», «Вашою мовою книжка тут не піде», «А яка в мене мова?». «Московська, – відповів директор» [1, арк. 44]. Навідався Юрій до видавництва «Трембіта», але й там отримав фіаско, бо директор Булавка сказав, що треба, аби він вступив до їхньої партії. Порозмовлявши з письменником, Булавка категорично відповів: «Ми не можемо її друкувати, бо вона розходиться з нашими поглядами» [1, арк. 54]. І у видавництві «Перемога» не вляли повість до друку, бо там цікавляться лише політичними матеріалами, в яких висвітлюються проблеми боротьби за незалежність України.

Отже з образом Юрія Четвера пов'язані проблеми мистецтва слова, культурного розвитку українського слова на чужині. У творах О. Гай-Головка можна помітити деякі творчі прорахунки: подекуди відсутність переосмислення уроків історії, переобтяженість тексту словесними прикрасами, лексичними раритетами, діалектизмами, не завжди органічними в мові прозаїка. Наприклад, щодо «західняків», то вони першими з діаспори підтримали морально і матеріально незалежність України, проголошену 1991 року. Надсилали книги і кошти на розвій демократичних інституцій, хоча не відставали від них і вихідці з Наддніпрянської України. Попри вищевлене, Гай-Головка мав талант європейського масштабу, яким би могла пишатися будь-яка література. Тож його різножанрова (вірші, ліроепічні твори, мемуаристика, епістолярій, новели, оповідання, повісті, романи) і багатогранна спадщина заслуговує на пошанування читачами, приверне увагу ще не одного дослідника.

У романі письменник зацентровує увагу на амбівалентності в характерах і діях персонажів, яка виражена у прийнятті двох взаємовиключних тверджень – Інший. Конфлікт залишається непоміченим, «між іншим», тобто проігнорованим суспільним середовищем. Можна стверджувати, що роман «Лора» змодельований за принципом аксіологічної концепції, адже в осерді цінностей культури оприявлено такі ситуації, до яких людина іншої культури повинна припасовуватись в поліетнічному, полілінгвальному просторі. Головний герой екзистенційно протестує, його протест виражений мовчанням. Він мочки відступає від співрозмовників, але не від проблеми. Остання його хвилює, і Юрій Четвер знаходить в собі сили іти далі.

Звертається до бізнесмена Ловидуха, той категорично заявляє, що для нього час – це гроші: «О, ні. Я не витрачаю грошей на такі речі» [1, арк. 119]. В письменника миттєво прокидається болісний сором слухати гіркі слова-виправдання черстводуха, земляка-інтелігента та його ставлення до національної культури. Такий сором

розцінюємо як екзистенційно-психологічний подразник образу літературного персонажа. Його охопив сором за наших земляків-емігрантів, за їхнє байдуже ставлення до рідної мови, літератури на чужині. Н. Швець, аналізуючи роман з точки зору рецептивної естетики, зауважує: «Через концептуальне прочитання добрих і неприємних вчинків героїв О. Гай-Головка майстерно моделює світ у двох вимірах, у двох площинах. Тут спрацьовують принципи: звичність – незвичність, повторюваність – неповторюваність, які є підмурівком вироблення ідіостилі письменника. Реципієнт, який сприймає роман і зіставляє, порівнює можливі засоби словесного вираження художньої думки, а остання якраз навертає до несподіваності, незвичності мовного колориту, змушує уяву читача працювати, сприймати відчуття естетичної вартості тексту» [11, с. 99]. с. Таким чином, Гай-Головка у своєму романі «Лора» доводить, що людина є онтологічною та аксіологічною істотою, вона є посередником між реальним світом та ідеальними цінностями і категоріями. А все ж цінності сильніші за категорії, виступають у творчій ролі, що надають буття досі неіснуючому. Однак цінності існують в собі, незалежно від оцінок особистості чи шляхів їх реалізації.

Висновки. Нами проаналізовано жанрово-стильову та тематичну специфіку прози О. Гай-Головка. Доведено, що у своїй художній практиці письменник шукав свою жанрову ідентичність. Параметри автобіографічної повісті «Поєдинок з дияволом» свідчать про те, що на сюжетному рівні увиразнюється поетика часопростору, принцип реалізації тематики, її головної думки, котра атрибутує співвідношення і взаємозв'язок усіх мотивів. Останні широко організують подієву структуру тексту. Автор вдавався до написання різножанрової прози: новели, оповідання, повісті, роману. У зрілому віці, виїшовши на пенсію, письменник звертається до великої епічної форми, написавши романи «Лора» (1993), «Воля без волі» (2004) як жанрові зразки українського діаспорного роману. Проза Гай-Головка за своїми жанрово-стильовими особливостями є самотньою, її розглядаємо як художньо-естетичне явище крізь призму генології. Його внесок у розвиток жанрово-стильової парадигми є вагомим в історії української літератури другої половини ХХ століття. Прозу Гай-Головка відносимо до кращих зразків психологічного та інтелектуального красного письменства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гай-Головка О. Лора [роман] : рукопис. Ванкувер, 1993. // Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України. Ф. 1352. Оп. 1. Спр.9. Арк. 1–326.
2. Гай-Головка О. Одчайдушні. Вінніпег: Муза, 1959. 196 с.
3. Гай-Головка О. Поєдинок з дияволом. Т.1. Вінніпег : Видавництво Івана Тиктора, 1950. 143 с.
4. Кожин В. Жанр. *Краткая литературная энциклопедия. В 9-ти томах.* Москва: Советская энциклопедия. Т.2. С. 914–917.
5. Лаврінченко Ю. Чорна пурга та інші спомини. Б.м.в (Нью-Йорк): Сучасність, 1985. 194 с.
6. Ленська С. В. Українська мала проза 1920–1960-х років: ідейно-тематичні доміанти, жанрові моделі і стильові стратегії. К., 2014. 470 с
7. Літературознавчий словник-довідник. Київ: ВЦ «Академія», 2006. 752 с.
8. Подолінний А. М., Сорока П.І. Гай-Головка Олекса Несторович. *Енциклопедія Сучасної України.* URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=28186
9. У справі Віктора Петрова. *Українська літературна газета.* 1956, Ч. 8 (14), с.1.
10. Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України. Ф.1352. Оп.1. [Листи Гай-Головка О.Н.]. Спр.55–111.
11. Швець Н.С. Морально-етична проблематика у творчості Олекси Гай-Головка. Дис... канд. філол.н.: 10.01.01 / Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2015. 192 с.

REFERENCES

1. Gaj-Golovko O. Lora [roman] : rukopy`s. Vankuver, 1993. // Central`ny`j derzhavny`j arxiv-muzej literatury` i my`stecztva Ukrayiny`. F. 1352. Op. 1. Spr.9. Ark. 1–326.
2. Gaj-Golovko O. Odchajdushni. Vinnipeg: Muza, 1959. 196 s.
3. Gaj-Golovko O. Poyedy`nok z dy`yavolom. T.1. Vinnipeg : Vy`davny`ctvo Ivana Ty`ktora, 1950. 143 s.
4. Kozhy`nov V. Zhanr. *Kratkaya ly`teraturnaya ency`klopedy`ya. V 9-ty` tomah.* Moskva: Sovetskaya ency`klopedy`ya. T.2. S. 914–917.
5. Lavrinenko Yu. Chorna purga ta inshi spomy`ny`. B.m.v (N`yu-York): Suchasnist`, 1985. 194 s.
6. Lens`ka S. V. Ukrayins`ka mala proza 1920–1960-x rokov: idejno-tematy`chni dominanty`, zhanrovi modeli i sty`lovi strategiyi. K., 2014. 470 s
7. Literaturoznachy`j slovny`k-dovidny`k. Ky`yiv: VCz «Akademiya», 2006. 752 s.
8. Podoly`nny`j A. M., Soroka P.I. Gaj-Golovko Oleksa Nestorovy`ch. *Ency`klopediya Suchasnoyi Ukrayiny`.* URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=28186
9. U spravi Viktora Petrova. *Ukrayins`ka literaturna gazeta.* 1956, Ch. 8 (14), s.1.
10. Central`ny`j derzhavny`j arxiv-muzej literatury` i my`stecztva Ukrayiny`. F.1352. Op.1. [Ly`sty` Gaj-Golovka O.N.]. Spr.55–111.
11. Shvecz` N.S. Moral`no-ety`chna problematy`ka u tvorchosti Oleksy` Gaj-Golovka. Dy`s... kand. filol.n.: 10.01.01 / Ternopil`s`ky`j nacional`ny`j pedagogichny`j univerty`tet im. Volody`my`ra Gnatyuka. Ternopil`, 2015. 192 s.

Genre and style, thematic specifics of Oleksa-Hai-Holovko's prose L. O. Kaplychna

Abstract. The article analyzes the genre and style features of the artistic practice of the Ukrainian diaspora writer Oleksa Hai-Holovko (1910–2006), who lived in Canada. In the process of the analysis it was found that in his literary practice the writer used the main stylistic features of genre and thematic varieties of works following the principles of image, image system, plot and plot construction, composition, construction of space and time. The notion of genre and style is defined, the typological features of traditional prose in the context of the writer's work are analyzed. It is proved that the genre is classified as a formal unit that expresses a certain meaning, based on specific criteria: issues, themes of prose, the author's position, trend, pathos, conflict of work, ideology, plot-compositional features, narrative form.

Keywords: style, genre, diffusion, discourse, concept, prose.